

Naar een toekomstbestendi g museumbestel Gemeente Sluis

Vraagstelling/opdracht

Uitwerking nota
Visie op Musea
(2021)

- Versterking samenwerking
- Herijking subsidiebeleid
- Verzelfstandiging Museum Belfort

**Naar een toekomstbestendig museumbestel gemeente Sluis;
Beleidsplan Musea 2025 - 2028**

Museale landschap in West Zeeuws-Vlaanderen

Huidige situatie

- Breed palet aan musea met een gevarieerd aanbod
- De musea zijn belangrijk voor toerisme en inwoners
- De musea worden gedragen door actieve erfgoedgemeenschappen
- Veel musea voor een gemeente met 25000 inwoners, niet alle musea kunnen door de gemeente worden ondersteund
- Ieder museum heeft beperkte middelen en expertise
- Organisatorische en infrastructurele problemen
- Het museumregister stelt (terecht) eisen aan de kwaliteit van aangesloten musea; de musea in Sluis hebben moeite daaraan te voldoen.

Gevolg: versnipperde situatie en kwaliteitsniveau in veel gevallen onvoldoende om aantrekkelijk te zijn voor een groot publiek.

Naar een toekomstbestendig museumbestel gemeente Sluis

Belangrijkste adviezen

- Meer bereiken met minder musea
- Professionaliseren en bundelen van de kernmusea in één exploitatiestichting
- Oplossen infrastructurele knelpunten
- Samenwerkingsprojecten korte termijn
- Verzelfstandiging Museum Het Belfort
- Herziening subsidiebeleid

Meer bereiken met minder musea

Scherpe keuze noodzakelijk

Ambitie:

- Het verhaal van West Zeeuws-Vlaanderen met verve vertellen
- Bijdrage leveren aan de aantrekkingskracht van Sluis

**Welke musea
ondersteunen en
welke niet?**

Keuze voor musea met Museumkaart

- Versterken met professionele capaciteit
- Krachten bundelen

Meer bereiken met minder musea

5 kernmusea als basis

Het Belfort

Het Bolwerk

**Het Vlaemsche
Erfgoed**

**Cultuurforum
Aardenburg**

**Visserijmuseum
Breskens**

- Musea die voldoen aan de eisen van het Museumregister
- Objectief criterium om te hanteren in subsidiebeleid
- Vijf musea door de gemeente structureel ondersteund

Professionalisering en bundeling van de kernmusea

Eén exploitatiestichting : Stichting Musea Sluis (vanaf 2026)

Professionele museumorganisatie

Professionele ondersteuning is nodig om de musea op niveau te laten functioneren en te kunnen voldoen aan de normen van het Museumregister.

Advies: elk kernmuseum beschikt minimaal over 1 fte professionele ondersteuning.

Met 5 fte een professionele museumorganisatie bouwen:

- directeur
- medewerker marketing-communicatie
- collectiebeheerder
- tentoonstellingsmaker
- medewerker educatie
- beheerder
- coördinator vrijwilligerswerk
- administrateur

Deze organisatie bedient elk van de vijf museumlocaties en ondersteunt de museumvrijwilligers bij elk museum.

Kleine musea kunnen meeliften op de expertise van de professionele krachten en meedoen aan projecten en educatieve programma's.

**Totaal 5 fte
museumspecialisten
i.p.v. 5 x 1
duizendpoot bij
elk museum**

Oplossen infrastructurele knelpunten

Visserijmuseum Breskens

Versnelling
aanbrengen in de
herpositionering
Visserij Experience.

Nodig:

Bidbook (ontwerp +
kostenraming) voor
fondsenwerving en
ondernemingsplan

Museum Het Bolwerk

Het museum kampt
met exploitatie-
problemen vanwege
stijging van energie-
kosten.

Nodig:

Verduurzaming van het
gebouw (gemeentelijk
eigendom) en
afspraken over beheer
en onderhoud van
gebouw

Museum Het Belfort

Upgrade en
aanpassing van de
museumpresentatie.

Nodig:

Bidbook (ontwerp +
kostenraming) voor
fondsenwerving

Cultuurforum Aardenburg

Bij Cultuurforum is de
basis op orde. Wat nog
aan opgave resteert, is
de inrichting van de
verdiepingsvloer.

Nodig:

Bidbook (ontwerp +
kostenraming) voor
fondsenwerving

Het Vlaemsche Erfgoed

Creëren van geheel
voor meer beleving
van het publiek.

Nodig:

Optimalisering van
het straatbeeld en
meer samenwerking
/ samenhang met de
ondernemers.

Oplossen infrastructurele knelpunten

Museum Belfort, Visserijmuseum en Het Vlaemsche Erfgoed

Een depotprobleem (te weinig m2 en
ondeugdelijke ruimtes)

Nodig:

- collecties opschonen
- een oplossing zoeken voor wat aan depotbehoefte resteert

Bunkerpark Podium Goede

De presentatie is
verouderd en niet
onderhouden

Nodig:

De gemeentelijke
presentatie van
het verhaal van WO
II van een upgrade
voorzien

Samenwerkingsprojecten korte termijn

Tijdreis door Sluis

Samenwerking Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen (of opvolger) en Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen

Tijdreis: vanaf de Romeinse tijd (Cultuurforum) via de middeleeuwen (Het Belfort), de Tachtigjarige Oorlog met Staats-Spaanse Linies (Het Bolwerk), de visserij van vroeger en nu (Visserijmuseum) en de landbouw en het boerenleven van vroeger en nu (Het Vlaemsche Erfgoed).

Ook andere musea en organisaties kunnen bij dit concept worden aangehaakt.

Collectief programma museumeducatie

West Zeeuws-Vlaamse cultuurhistorie ontsluiten voor het onderwijs, afgestemd op de leerdoelen en onderwijsprogramma's van de scholen.

Verzelfstandiging Museum Het Belfort

Exploitatie van musea is geen
gemeentelijke taak (Visie op
Musea 2021)

**Advies: Verzelfstandig Museum
het Belfort**

Exploitatie door Cultuurforum Aardenburg

Cultuurforum Aardenburg neemt exploitatie over wanneer de gemeente de middelen beschikbaar stelt.

De verzelfstandiging en overheveling van middelen hebben betrekking op de museumexploitatie (personeel, organisatiekosten, tentoonstellingskosten) en niet op de huisvestingskosten vanwege het multifunctionele gebouw.

Uiteindelijk exploitatie door Stichting Musea Sluis (vanaf 2026)

Herziening subsidiebeleid

Uitgangspunten

- Gemeente subsidieert alleen de kernmusea structureel
- Subsidieafspraken meerjarig (steeds voor 4 jaar)

Grondslagen voor subsidie 2025-2028

Gemeente subsidieert:

- huisvestingslasten (100%)
- organisatiekosten (100%)
- personeelskosten (tot 1 fte per kernmuseum)

Kernmusea bekostigen:

- alle presentaties en publieksactiviteiten (100%)
- marketing-communicatie-activiteiten (100%)

Eventuele positieve exploitatieresultaten behouden als reservering

Vanaf 2029

Evalueren in 2028. Voor de volgende beleidsperiode bepalen welke financiële ondersteuning nodig is.

Werken met exploitatiesubsidie.

Toewerken naar verhouding:

- 2/3 subsidie
- 1/3 eigen inkomsten

Overzicht maatregelen museumbeleid 2025 - 2028

2025

- Samenwerkingsprojecten korte termijn
- In gang zetten oplossen knelpunten museale infrastructuur
- Professionaliseren kernmusea
- Museumregistratie Het Vlaemsche Erfgoed
- Herziening subsidiebeleid

2026

- Oprichten Stichting Musea Sluis (gezamenlijke exploitatiestichting)
- 5 fte professioneel
- Invoegen:
 - Museum Het Belfort (verzelfstandigen)
 - VMWZV
 - Het Vlaemsche Erfgoed

2027 - 2028

- Eerste volledige exploitatiejaren
- Evaluatie museumbeleid 2025-2028
- Nieuw museumbeleid 2029-2032

Financieel overzicht museumbeleid 2025 - 2028

Verruiming structureel subsidie

Herijking grondslagen subsidiebeleid kernmusea vanaf 2025	€ 120.000,-
uitbreiding naar 5 fte kernmusea (2 fte erbij) vanaf 2026	€ 150.000,-
Totale structurele subsidieverruiming	€ 270.000,-

Kernmusea gemiddeld erop vooruit; de een wat meer dan de ander
(komt allemaal samen in Musea Sluis)

Bottom line: meer bezoekers, meer inkomsten, mogelijk vanaf 2029 minder subsidie nodig

Financieel overzicht museumbeleid 2025 - 2028

Overig

Overheveling exploitatiemiddelen Het Belfort naar Cultuurforum Aardenburg

- Personeelskosten 1 fte (kernmuseum) € PM
- Exploitatiekosten zonder huisvestingskosten € 29.000,-

Totaal over te hevelen € 29.000,-

Incidentele middelen

- 2 samenwerkingsprojecten € 62.500,-
- Oplossen infrastructurele knelpunten € 80.000,-
- Afkoop waarderingssubsidie € 5.000,-
- Reservering inrichting Belfort € 30.000,-
- Kwartiermaker samenvoeging Musea Sluis € 25.000,-

Totaal incidentele middelen €202.500,-

Vragen

